

सिलीचोड गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
ताम्कू संखुवासभा

आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यविधि, २०७८

सिलिचोड गाउँपालिका, संखुवासभा

४६५१३१९२

आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना :

नेपालको संविधान २०७२ ले सामन्ती, निरंकुश, केन्द्रीकृत र एकात्मक राज्यव्यवस्थाले सृजना गरेका सबै प्रकारका विभेद उत्पीडनको अन्त्य गर्दै नागरिक स्वतन्त्रता, मौलिक अधिकार, मानव अधिकार, निष्पक्षता, समक्ष न्यायपालिका र कानूनी राज्यको अवधारणा लगायतका लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवाद प्रति प्रतिवद्ध रही समृद्ध राष्ट्र निर्माण गर्न, संघीय लोकतान्त्रिक गाणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दीगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्ने प्रतिवद्धता गरेकोले,

संविधानको मौलिक हकले आदिवासी जनजाति तथा अल्पसंख्यक सीमान्तीकृतको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्ने र प्रत्येक बालबालिकालाई आफ्नो पहिचान सहित नामकरण, जन्मदर्ता र सर्वाङ्गीण विकासको हक सुनिश्चित गरेकोले,

संविधानको निर्देशन सिद्धान्तले नेपाल पक्ष भएका अन्तराष्ट्रिय सन्धि सम्झौताहरुको कार्यान्वयन गर्ने र आदिवासी जनजातिको पहिचान सहित सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकार सुनिश्चित गरेको, स्थानीय तहको जातजाति तथा आदिवासी जनजाति तथ्याङ्को अभिलेख तयार गर्ने र व्यवस्थापन गर्ने अधिकार संविधानको अनुसूची-८ र ९ मा निर्दिष्ट गरेकोले,

नेपाल पक्ष रहेको आदिवासी तथा जनजाति सम्बन्ध महासन्धि नं. १६९(१९८९) कार्यान्वयनका लागि राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको सिफारिस (प.स. २०७५/०७६, च.न. १७४२ मिति २०७५।१।२०४) कार्यान्वयनका लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, (सामाजिक समावेशीकरण तथा समाजिक सुरक्षा शाखा) को प.स. २०७५/७६, चलानी नं. १४५ तथा मिति २०७६/०१/०४ द्वारा स्थानीय तहलाई कार्यान्वयन गर्न गरिएको परिपत्र कार्यान्वयन गर्न आवश्यक भएकोले, यो आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यविधि, २०७८ कार्यान्वयनका लागि निर्माण गरिएको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

०१. सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (१) यो कार्यविधिको नाम "आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यविधि, २०७८" रहेको छ।
(२) यो कार्यविधि तत्काल प्रारम्भ हुनेछ।

०२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- (१) "आदिवासी जनजाति" भन्नाले आफ्नो मातृभाषा, परम्परागत रीतिरिवाज, छुट्टै साँस्कृतिक पहिचान, छुट्टै सामाजिक संरचना र लिखित वा अलिखित इतिहास भएका वा नेपाल पक्ष राष्ट्र रहेको अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठनको आदिवासी जनजाति सम्बन्धी महासन्धि नं. १६९(१९६८), को धारा-१ को अधिकार अनुकूल भिन्न आदिवासी जनजातिका पहिचान चाहने जाति वा समुदायलाई सम्भन्नु पर्दछ।
- (२) "आदिवासी जनजाति कार्य समूह" भन्नाले गाउँपालिका भित्रका आदिवासी जनजातिको सूची निर्धारण गर्नका लागि गाउँपालिकाले नियुक्त गरेको ३ सदस्यीय व्यक्तिहरुको कार्यसमूह सम्भन्नु पर्दछ। उप्रान्त यसलाई "कार्य समूह" भनिनेछ।
- (३) "संयोजक" भन्नाले आदिवासी जनजाति कार्य समूहको संयोजकलाई सम्भन्नु पर्दछ।
- (४) "सदस्य" भन्नाले आदिवासी जनजाति कार्य समूहको सदस्यलाई सम्भन्नु पर्दछ।
- (५) "गाउँपालिका" भन्नाले सिलीचोड गाउँपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ।
- (६) "गाउँ सभा" भन्नाले संविधानको धारा २२२ अनुरूप गठित सिलीचोड गाउँपालिकाको गाउँसभालाई सम्भन्नु पर्दछ।
- (७) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस कार्यविधि अन्तर्गत बनेको कार्यविधिमा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्भन्नु पर्दछ।

परिच्छेद - २

उद्देश्य

०३. कार्यविधिको उद्देश्य

- (१) दफा - २ (१) का मापदण्डहरु पुगेका सिलीचोड गाउँपालिका भित्रका आदिवासी जनजातिका सूची निर्धारण गरी तिनीहरुलाई संविधान प्रदत्त मानव अधिकार समावेशी समानुपातिक रूपमा उपभोग गर्ने व्यवस्था गर्नु गराउनु यस कार्यविधिको उद्देश्य रहेको छ।

परिच्छेद - ३

उद्देश्य

कार्यसमूहको गठन, नियुक्ति तथा सेवा सुविधा

०४. आदिवासी जनजाति कार्य समूहको गठन : यस कार्य समूहरुको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (१) गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष कार्य समूहको संयोजक रहनेछ ।
- (२) भाषा, संस्कृति, इतिहास सम्बन्धी मध्येका स्थानीय ज्ञाता १ जना । भाषा, संस्कृति विषयमा लामो समयसम्म अध्ययन अनुभवप्राप्त गरेको हुनुपर्नेछ ।
- (३) समाजशास्त्री वा मानवशास्त्री सम्बन्धी दक्ष १ जना । समाजशास्त्री वा मानवशास्त्रीको हकमा समाजशास्त्र विषयमा स्नातकोत्तर उत्तीर्ण भएको हुनुपर्नेछ ।

०५. कार्यसमूह सदस्यहरुको नियुक्ति

- (१) गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष कार्यसमूहको पदेन संयोजक हुनेछ ।
- (२) कार्यसमूहको सदस्यहरुको नियुक्ति गाउँपालिकाको अध्यक्षले गर्नेछ । कार्यसमूहको सदस्यहरुको नियुक्ति तथा कार्यविवरण अनुसूचि ४ बमोजिम हुनेछ ।

०६. कार्यसमूहको सेवा सुविधा

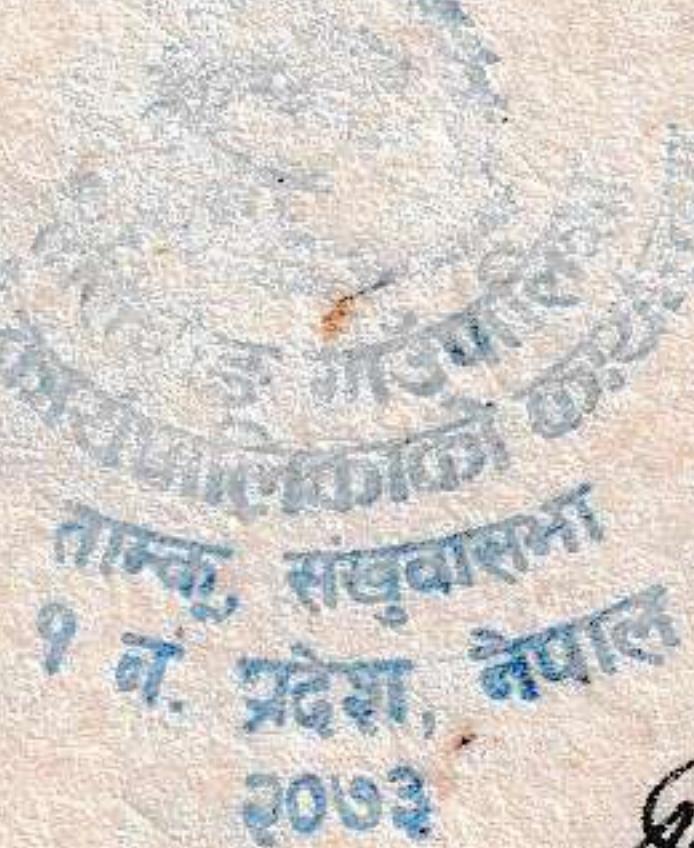
- (१) संयोजक बाहेकको कार्यसमूहका सदस्यहरुको सेवा सुविधा अधिकृत तहको सुनिश्चित गरिने छ ।
- (३) कार्यसमूहको कार्यसम्पादन गर्न गराउन पालिका स्तरमा बैठक तथा कार्यशाला गोष्ठी लगायतको कार्य सम्पन्न गराउन खाजा तथा नास्ता व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गाउँपालिकाले गर्नेछ ।

परिच्छेद - ४

कार्यक्षेत्र तथा अधिकार

०७. कार्यसमूहको कार्य क्षेत्र तथा अधिकार : कार्य समूहको कार्यक्षेत्र र अधिकार देहाय बमोजिम रहनेछन् ।

- (१) कार्यविधिको परिभाषामा निर्धारित मापदण्डहरुका आधारमा आदिवासी जनजातिको सूची सहित प्रतिवेदन निर्माण गरी सिलीचोड गाउँपालिकामा सूचीकरणका लागि सिफारिस गर्ने ।
- (२) कार्य समूहको कार्ययोजना कार्यान्वय गर्न एक कार्यपात्रो (Working Calendar) तोकिएको समयावधि भित्र सम्पन्न हुने गरी कार्यसमूहले स्वयं निर्धारण गर्न सक्ने छ ।
- (३) कार्य समूहको अवधि गाउँपालिकाले निर्धारण गरे अनुसार हुनेछ । कार्य सम्पन्न समय अवधि एक महिनाको हुनेछ ।

(४) सिलीचोड गाउँपालिका भित्रका मापदण्ड पुगेका जातजाति वा समुदायहरुबाट निश्चित ढाँचामा (अनुसूचि ५ बमोजिम) सूचीकरणका लागि आवश्यक सूचना (जातीगत विवरण) सहित आवेदनको माग गर्न सक्ने छ ।

(५) सूचीकरण प्रक्रियाको सूचना प्रभावकारी रूपमा प्रवाहका लागि स्थानीय आम सञ्चारका साधन सञ्चारकर्मीको प्रयोग वा सार्वजनिक स्थानमा सूचना टाँस गर्न सक्ने छ ।

(६) कार्य समूहको कार्य प्रभावकारी रूपमा सम्पन्न गर्नका लागि स्टेशनरी लगायत प्रतिबेदन तयारका लागि आवश्यक विद्युतीय सामग्री कार्य सम्पन्न अवधि सम्म गाउँपालिकालाई माग गर्न सक्ने छ ।

(७) कार्य समूहको कार्य प्रभावकारी रूपमा गर्न गाउँपालिकाले उपयुक्त स्थानको व्यवस्था गर्नेछ ।

(८) कार्यसमूहले आदिवासी सिलीचोड गाउँ कार्यपालिकासंग सम्बन्ध र समन्वय राखी कार्य गर्नु पर्नेछ ।

(९) आवश्यकतानुसार विभिन्न वडाहरुमा पुगि जातीय समूहमा आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यशाला गोष्ठी संचालन तथा उपयुक्त माध्यमबाट आदिवासी जनजातिहरुको सूचिकरणका लागि सुझाव संकलन गर्ने ।

(१०) आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०५८ को सूचीकरण सम्बन्धीको मापदण्ड तथा अन्तर्राष्ट्रिय आदिवासी जनजाति मापदण्डको आधारमा अध्ययन गरि यस पालिकामा बसोवास गरेका आदिवासी जनजातिहरुको सूचिकरणका लागि प्रतिबेदन सहित सिफारिश गर्ने ।

०८. कार्यसमूहको प्रतिवेदनको अनुमोदन :

(१) कार्यसमूहको प्रतिवेदनमा आदिवासी जनजातिका रूपमा सूचीकृत गर्न सिफारिस गरिएका सूची सहितका प्रतिवेदनलाई गाउँपालिकाको कार्यपालिका बैठकबाट अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

(२) गाउँ कार्यपालिकाबाट प्रतिबेदन अनुमोदन भएपछि प्रतिवेदनमा आदिवासी जनजाति सूचीकृतका लागि सिफारिश गरिएका आदिवासी जनजातिका सूची वेभसाइटमा सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ । तत्पश्चात स्वतः कार्यान्वयन हुनेछ ।

०९. अनुसूची :

अनुसूची - १ : आदिवासी जनजातिका अधिकार कार्यान्वयनका लागि राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको १५ बुँदे सिफारिस पत्र

अनुसूची - २ : प्रधानमन्त्री तथा मन्त्री परिषदको सचिवालयको परिपत्र

अनुसूची - ३ : संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको परिपत्र

अनुसूची - ४ : कार्यसमूह सदस्यहरुको नियुक्ति तथा कार्य विवरण

अनुसूची - ५ : आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यसमूहको सूचना

अनुसूची - ४

(परिच्छेद ३ बदाँ ४ को दफा २ र ३ सँग सम्बन्धित)

सिलीचोड गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

ताम्कु, सङ्कुवासभा

१ नम्बर प्रदेश

मिति:

च.नं.

प.सं.

श्री ,

विषयः नियत्कि सम्बन्धमा ।

तपाईंलाई मिति २०७...।....।.... गतेको निर्णयानुसार आदिबासी जनजाति सूचिकरण कार्यविधि, २०७८ बमोजिम कार्यसमूह
सदस्य पदको लागि यसैसाथ संलग्न करार (समझौता) बमोजिम मिति २०७...।....।.... देखि २०७...।....।....
सम्म करारमा राखिएको हुँदा संलग्न कार्यशर्त अनुरूप आफ्नो काम इमान्दारीपूर्वक र व्यवसायिक मूल्य मान्यता
अनुरूप कार्य सम्पन्न गर्नुहुन नियुक्ति गरिएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

अध्यक्ष

सिलीचोड गाउँपालिका

बोधार्थः

प्राविष्ट
श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतः कार्य समूहलाई कार्य गर्न आवश्यक सहयोग एवं प्रशासकीय व्यवस्थापन उपलब्ध
गराउनुहुन ।

श्री आर्थिक तथा प्रशासन शाखा ।

करार समझौता

सिलीचोड गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, (यसपछि पहिलो पक्ष भनिएको) र जिल्ला, गाउँपालिका, वडा नं. बस्ने श्री (यसपछि दोश्रो पक्ष भनिएको) का बीच
..... गाउँपालिकाको आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यविधि, २०७८ को कार्य समूह सदस्य पदमा कामकाज गर्न गराउन
मिति २०७ /...../..... को निर्णय अनुसार देहायका कार्य/शर्तको अधिनमा रहि दोश्रो पक्षले पहिलो पक्षलाई सेवा उपलब्ध
गराउन मन्जुर भएकाले यो करारको संझौता गरी एक/एक प्रति आपसमा बुझि लियौं दियौं :

१. कामकाज सम्बन्धमा : दोस्रो पक्षले आफुलाई तोकिएको संलग्न कार्य विवरण अनुसारको कार्य पहिलो पक्षले तोकेको समय
र स्थानमा उपस्थित भई गर्नु पर्नेछ र आवश्यकतानुसार तपशिलमा उल्लेखित काम गर्नु पर्नेछ ।

(क) आदिवासी जनजातिहरूसंग सम्बन्धित विषयका पूर्व प्रकाशित कृतिहरू लेख रचना तथा ऐतिहासिक आलेख एं सम्बद्ध अन्य
सामग्रीहरूको अध्ययन गर्ने र आवश्यकतानुसार आवश्यक स्थलगत भ्रमण गरि कार्य सम्पन्न गर्ने ।

(ख) आदिवासी जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०५८ मा उल्लेखित आदिवासी जनजाति सूचिकृतको लागि मापदण्ड
अनुसारको कार्य गर्न निर्देशित भै सूचिकरणका लागि माग भै आएका जातीय संस्था सामाजिक समूहहरूको मागका सम्बन्धमा
समेत विशेष ध्यान दिई कार्य सम्पन्न गर्ने ।

(ग) आदिवासी जनजातिहरूको सम्बन्धमा इतिहास, संस्कृति, भाषा तथा अन्य मापदण्डको आधारमा विश्लेषण गरि प्रतिबेदन तयार गर्ने ।
(घ) विभिन्न आदिवासी जनजातिका प्रतिनिधिमूलक संघ संस्था, सरोकारवालाहरू तथा विषयविज्ञहरूसंग परामर्श, छलफल तथा
अन्तरकृया गरि कार्य सम्पन्न गर्ने ।

(च) सिलीचोड गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेको आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यविधि, २०७८ अनुसार कार्य सम्पन्न गरि गाउँ
कार्यपालिकालाई प्रतिबेदन पेश गर्ने ।

२. करारमा काम गरे बापत पाँउने पारिश्रमिक : कार्य सम्पन्न प्रतिबेदन पेश भएपछि भएपछि, पहिलो पक्षले दोश्रो पक्षलाई १
महिनाको रा. प. तृतीय स्तर स्केल तलब बराबरको एकमुष्ट रकम उपलब्ध गराउनेछ । अन्य भत्ता (दै.भ.भ., महगी भत्ता,
यातायात खर्च लगायतका) सेवा सुविधा उपलब्ध हुने छैन ।

३. विदा: दोस्रो पक्षलाई सार्वजनिक विदा बाहेक अन्य कुनै पनि किसिमको विदा उपलब्ध हुने छैन । साथै कार्यालयको लागि
आवश्यक परेको खण्डमा विदाको दिनमा पनि सेवा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यसरी सार्वजनिक विदाको दिनमा कार्यालयमा
काम गरेबापत मासिक करार रकमको दामासाहिले रकम दोश्रो पक्षलाई दिईने छैन ।

४. कार्यालय सम्पत्तिको सुरक्षा: दोस्रो पक्षले कार्यालयको चल अचल सम्पत्तिको नोकसानी वा हिनामिना गरेमा सो को क्षतिपूर्ति
वा हानी नोकसानीको बिगो दोश्रो पक्षले पहिलो पक्षलाई दिनु पर्नेछ ।

५. गोप्यता: दोस्रो पक्षले कार्यालयको कागजपत्र, जिन्सी सामान एं गोप्य कुरा वा कागजात कुनै अनाधिकृत व्यक्तिलाई
उपलब्ध गराएको प्रमाणित भएमा दोस्रो पक्षलाई करारबाट हटाई सोबाट भएको हानी नोकसानीको क्षति पूर्ति दोश्रो पक्षबाट
भराईनेछ र कालो सूचीमा समेत राखिनेछ ।

६. करार अवधि: नियुक्ति भएको मितिले एक महिना सम्मको लागि हुनेछ ।

७. प्रचलित कानून लागू हुने: यस संझौतामा उल्लेख नभएको कुरा प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

गाउँपालिकाको तर्फबाट :

हस्ताक्षर :

नाम :

पद : गा.पा अध्यक्ष

रोहवर

हस्ताक्षर:

नाम:

पद: प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

दोस्रो पक्ष (करार गर्ने व्यक्ति):

हस्ताक्षर :

नाम :

ठेगाना:

प्रतिक्रिया
नेपाल सरकार
नेपाल संसद
नेपाल सरकार

अनुसूचि ५

आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यसमूहको सूचना

सिलीचोड गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्यसमूहको

अत्यन्त जरुरी सूचना

यस सिलीचोड गाउँपालिकाको आदिवासी जनजातिहरूको सूचीकरण गर्ने उद्देश्यले सिलीचोड गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको मिति: २०७८।०९।१२ गते बसेको ९३ औं कार्यपालिकाको बैठकबाट आदिवासी जनजातिहरूको सूचीकरण कार्यविधि, २०७८ अनुमोदन भए बमोजिम आदिवासी जनजातिको सूचिकरणका लागि अध्ययन अनुसन्धान गरि सुझाव पेश गर्ने गाउँपालिका उपाध्यक्ष एवं आदिवासी जनजातिको सूचिकरण कार्य समूहको संयोजक श्री

को संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय कार्यसमूह गठन भई कार्यसमूहले कार्य प्रारम्भ गरिसकेको

व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराईन्छ ।

आफुलाई आदिवासी जनजाति हो भनी सूचीकरण गर्ने गराउन चाहने र छुट्टै पहिचानको माग गर्ने सामाजिक, सांस्कृतिक समुदायहरूले यो सूचना पहिलो पटक प्रकाशित भएको मितिले १५ दिन भित्र निम्न विशेषताहरु समेत आधार मानी औपचारिक रूपमा आवेदन दिन सुचित गरिन्छ ।

संयोजक

आदिवासी जनजाति सूचिकरण कार्य समूह

विशेषताहरु

१. साभा भाषाको मान्यता

२. साभा आर्थिक जीवन शैली तथा उत्पादन सम्बन्ध

३. सांस्कृतिक एकरूपता र साभा भूगोल

४. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा स्वीकृत/मान्य परिभाषा

५. साभा पहिचान

६. साभा इतिहास (लिखित/अलिखित)

७. धर्म, संस्कृति र मूल्य मान्यता

८. यसका अतिरिक्त आफ्नो जातीय पहिचानको विशिष्ट आधारहरु भएमा सो समेत विस्तृत रूपमा उल्लेख गर्ने

यस सम्बन्ध विस्तृत जानकारीको लागि कार्यसमूहको कार्यालय गाउँपालिकाको कार्यालयमा सम्पर्क राख्न अनुरोध छ ।

आवेदन पठाउने ठेगाना

सिलीचोड गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

ताम्कू संखुवासभा

ईमेल : silichongrm@gmail.com

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

National Human Rights Commission of Nepal

केन्द्रीय कार्यालय (Central Office)
हरिहर भवन, पुल्चोक, ललितपुर (Harihar Bhawan, Pulchowk, Lalitpur, Nepal)

पत्र संख्या २०७५/०३

च. नं. TMD १६४

मिति : २०७५/१२/४

श्री प्रधानमन्त्री तथा अन्विपारियद्वारा कार्यालय
सिंहदरबार, काठमाडौं।

१०८६७
१०८६७

विषय : सिफारिस गरिएको बारे।

उपरोक्त सम्बन्धमा आदिवासी तथा जनजाति सम्बन्धी महासन्धि, १९८९ (ILO Convention No. 169) को नेपाल पश्च गएपछि भएको १० वर्ष पूरा भएको सम्बन्धमा यस आयोगले उक्त महासन्धिको कार्यान्वयनको अवस्था सम्बन्धमा गरेको अध्ययन तथा अनुगमनसाट प्राप्त तथ्यको आधारमा आयोगको २०७५ मंसीर १२ को निर्णयानुसार नेपाल सरकारलाई भएको सिफारिस कार्यान्वयनका लागि आयोगसाट सम्पन्न भएको "महासन्धि नं १६९ कार्यान्वयन अवस्था" अध्ययन प्रतिवेदन यसै सिफारिस भाव सबल गरी पठाइएको छ।

अतः आयोगको निर्णयानुसारको तर्फामै बमाजिमाला सिफारिसहरू कार्यान्वयन गरी सो को जानकारी यस आयोगलाई गराई दिन हुन निर्देशानुसार अनुग्रह द्दूँ।

उपस्थिति

- आदिवासी जनजातिसम्बन्धी कानून, नीति, नियम निर्माण गरिदा उभीहरूको प्रतिनिधिको स्वतन्त्र र सक्रिय सहभागिताको अधिकार प्रत्याभूत गर्ने,
- आदिवासी जनजातिसम्बन्धी महासन्धि, १९८९ (महासन्धि नं १६९) प्रतिकूल रूपका विवरान कानूनी व्यवस्थाहरूलाई महासन्धि अनुकूल योगोधन वा परिमार्जन गर्ने र महासन्धि कार्यान्वयनका लागि आवश्यकताअनुसार नया कानून निर्माण गरी राज्यका सङ्ग्रह, प्रदेश र स्थानीय तहमा समान ढड्कने कार्यान्वयन गर्ने, गराउने व्यवस्था मिलाउने,
- विकास तथा भौतिक संरचना निर्माणको योजना बनाउदै वा कार्यान्वयन गरी सम्बन्धित दोषको आदिवासी जनजाति वा स्थानीय समुदायको सम्झौते सुहाउदो प्रक्रिया अवलम्बन गरी उभीहरूको अधिकार संरक्षणको प्रत्याभूत गर्ने वा गराउन,
- आदिवासी जनजातिसम्बन्धी महासन्धि, १९८९ (महासन्धि नं १६९) २ आदिवासी जनजातिसम्बन्धी संयुक्त सामुदायिक धोषणापत्र (यन्दिप), २००३ ले अवलम्बन गरेको स्वतन्त्र, प्रवर्तनसंधित र सहमति (Free, Prior and Informed Consent-FPIC) सम्बन्धी अवधारणा लागू गर्ने उपयुक्त संरचनाको निर्माण गरी लागू गर्ने।

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग

National Human Rights Commission of Nepal

केन्द्रीय कार्यालय (Central Office)

हरिहर भवन, पुल्चोक, ललितपुर (Harilhar Bhawan, Pulchowk, Lalitpur, Nepal)

१. महासभि नं १६९ कार्यान्वयनका लागि राष्ट्रिय कार्ययोजना (National Action Plan for the Implementation of the I.L.O Conviction No. 169) बयानीपूर्ण स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने,
२. आदिवासी जनजाति त्रिलोकीय सम्बन्ध समिति (मानव तथा कार्यसङ्बालन) कार्यालय, २०७२ ब्रह्मार सबै जिल्लामा स्थापित जिल्ला सम्बन्ध समितिलाई सरकारी दरमान सरकार लगाउन बनाउन,
३. नेपालको संविधान धारा ५६५। ब्रह्मार स्थायत, यसलाई र विशेष ढंगको अवधारणा कार्यान्वयन गर्न गराउन,
४. लोपोन्मुख आदिवासी जनजातिहरूको जापा, सम्झौताको सरकारणका लागि विशेष कार्यक्रम तजुङ्मा गरी नी समदायको आरोप, आवाजिक, आम्लालिक, ऐक्षिकलगायत्रो विकास गर्न समुदाय तथा मौजलाममेतको अधिकारी सहभागीता रहने गरी विशेष कार्यक्रम लागू गर्ने गराउन अवस्था मिलाउन,
५. भूमि, बन र बन्दजन्तु सरकारणसम्बन्धी कानूनलाई आदिवासी जनजातिको अधिकार सरकारण हुने गरी पुनरावलोकन गर्न गराउन,
६. बन्दजन्तु आरोप तथा सिकार आरोपको स्थापना तथा सञ्चालन गर्दा आदिवासी जनजातिको स्व-शक्तिस्थापन/सहव्यवस्थापन नगायत्रो अधिकार सरकारणसम्बन्धी अवस्था मिलाउन,
७. तथ्याङ्क विभागबाट जनगणना रीट्रो नेपालका सबै समुदाय नगै लोपोन्मुख, ब्रपाइता भएका आदिवासी जनजाति समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क प्राप्त हुने अवस्था मिलाउन,
८. लोपोन्मुख, मौजिला, ब्रपाइता भएका आदिवासी जनजातिका लागि विशेष कानूनको निर्माण गरी राज्यको सेवामा उनीहरूको प्रभावकारी पहुँच सुनिश्चित गर्न,
९. भइप, पुरेश र स्थानीय सरकारबाट बजेट बाटफोट गर्दा आदिवासी जनजातिको लागि समेत समानुपातिक रूपमा नैडिकमैरी बजेट बाटफोटको अवस्था मिलाउन,
१०. आदिवासी जनजाति उन्धान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान एन २०५८ वर्षमौजिमको सुचीमा सूचीकृत र सूचीकृत गर्न बाँकी आदिवासी जनजातिहरूको विषयमा पुनरावलोकन गरी छुट भएकाहरूलाई सूचीकृत गर्न गराउन।
११. सबैधानिक अह र निकायमा नियुक्त गर्दा नेपालको संविधानको धारा २८३ ब्रह्मार समानुपातिक समावेशी मिद्दान्तयमौजिम नियुक्त हुने अवस्था मिलाउन।

नेपाली भाषामा

सचिव

प्रधानमन्त्री तथा निक्षिप्रियादको कार्यालय
मनव अधिकार बाबू

पत्र संख्या ०७५/०७६
द. १८ मा. ३/०२/६८४८

सिहरबार, काठमाडौं
नेपाल।

मिति: २०७५। १२। १४

विषय: सिफारिश कार्यालय गर्ने सम्बन्धमा।

श्री गह मन्त्रालय,
✓ श्री संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,
श्री कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय,
श्री भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय,
श्री ऊर्जा, बलस्रोत तथा विद्युत मन्त्रालय,
श्री बन तथा बातावरण मन्त्रालय,
श्री भूमि, व्यवस्था तथा गरिवी निवासन मन्त्रालय
सिहरबार, काठमाडौं।

मार्ग संख्या: १६९६६
ठिकाना: ८६२। १२। १४

उपरीत सम्बन्धमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको च.न. १७४२ मिति २०७५। १२। १० यसको पत्र
मार्कित आदिवासी तथा जनजाति सम्बन्धी महामन्त्री, १६८९ (ILO Convention No. 169) को एक राष्ट्र भएको १०
वर्ष पूरा भएको सन्दर्भमा यस आयोगले उक्त महामन्त्रिको कार्यालयमाटो अवस्था सम्बन्धमा गरेको अध्ययन तथा
अनुगमनबाट प्राप्त तथ्यको आधारमा आयोगको मिति २०७५ मंसिर १२ को निर्णय अनुसार नेपाल सरकारलाई
भएको सिफारिस दर्ते पत्रसाथ संलग्न छ। उक्त पत्रमा उल्लेखित तरी मन्त्रालयसँग सम्बन्धित सिफारिस कार्यालयमा
गरि यस कार्यालय र मानव अधिकार आयोगलाई जानकारी गर्ने गराउने व्यवस्थाको लागि आदेशानुसार अनुरोध छ।

संलग्न: (१) आयोगको च.न. १७४२ मिति २०७५। १२। ४ को पत्रको फोटोकपी।

बोधार्थ:

श्री राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग,
हारिहरभवन, दलितपुर।

विजय देवा
राजा अधिकार

नेपाल सरकार

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

विभागत्वार काठमाडौं

(लानानिक समाचारित्वरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा)

फोन नं. ०१-४२००३३३

पत्र संख्या २०७६/७६

चलानी नं. ५४४

२०७६।०१।०४

विषय: राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोगको सिफारिस कार्यान्वयन सम्बन्धमा।

श्री राजनीति तह सबै

प्रस्तुत विषयमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको च. न. मा.अ.। ७२१।६८२४, निति २०७५।१२।१४ को प्रधानमन्त्री अधिकारी तथा उन्नाति सम्बन्ध महासचिव, १९८९ को पक्ष राष्ट्र भएको १० वर्ष पूरा भएको सन्दर्भमा मानव अधिकार आयोगले उक्त महासचिवको कार्यान्वयनको अवस्था सम्बन्धमा गरेको अध्ययन तथा अनुगमनबाट प्रस्त लियको आधारमा आयोगको २०७५ भविर १२ त्रो निर्णय अनुसार नेपाल वरकारलाई भएको सिफारिस यसै प्रवाहाव संलग्न छ । उक्त पत्रमा उल्लेखित तहा कार्यालयको सम्बन्धित सिफारिस कार्यान्वयन गाँउ मानव अधिकार आयोग तथा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई जानकारी गराई दिनुपुँ निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

बोधाद

श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय,

श्री राष्ट्रीय मानव अधिकार आयोग,

५१ स्कूचना तथा प्रतिलिपिमा : Website मा

जा उपलोड गरिएकुहुन ।

~~मानविकी
२०७५।०१।०४~~

सुभद्रा सुचेती
(गाँउ अधिकृत)